

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΒΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
ΕΝΣΥΔΝΕΥ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΟΥΑΛΙΑΣ ΕΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ.

Ἐτι ἔπινοστι δευτέρα τῆς βασιλίας τῆς Λίβης λαυροφορί-
των Μυραμόστρων τῆς Βασιλίδης τῆς Μύρης Βασιλίας
Βικτορίας.

Τριανοστά δι' εὐταύτης τῆς βασιλίας τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλίας τοῦ ἔγ-
γινον Τριαρχίου τοῦ Λ.

Προσαρθρίσματος της Διεθνούς Ευηγνοίας τοῦ Μαυροβατίου
Πατριάρχεων Δαμαρού τοῦ Λ.

Αναρροφωσιώνος δι' εὗρης Α. Μεγαριώντα τοῦ Βασιλία τοῦ ἔγ-
γινον εἰς Αιγαλοαρχία, Μάρμον Ε. Μαρίανην

Θεοῖς εἰς Σιδηνούντα εἰς Νέα Νότια Αιγαία της Λιγυραίας αρροφιών
της Λιγυραρίας Προδόσσοις Εγγνήσια ναι Σιρί, εἰ Εαργαλεῖς αιτῶν
αναρροφήσιμης εἰς τὸν αἰγαλεῖον ηρωεῖον Καρβαρά θεοῖσιν, Παραρπίλων
Αιγαλείων Ιανουαρίου, Σεπτεμβρίου Καυντρίου Ταξιεν, ναι Εργοστρίου Κερύκη
Ιεσούσιον, Εναρρηγήσιον Ζαραγιόν, Σεπτεμβρίου Ηγαλανίστερον, Δημητρίου Ζε-
υπνού, Άγίου Μερινού ναι, Σωτήρος Μαρού, Μεγάλης ιππεαρχίας ιπάρχων
τοῦ εἰς Σιδηνούντα εἰς Νέα Νότια Αιγαίας εἰς Αι-
γαλείας αρροφών, Λιγυραρίου Προδόσσοντος Ναϊρ, εἰς ορόγνωμον της
Αιγαίας Γραίαδος, εἰλίξιοντα εγκαίνιοντος αιλού

τῆς Εἰρήνης Αρροφίου τοῦ Σεπτεμβρίου εἰς τοὺς αὐγούς Ιανουαρίου φ.
Λιγυραρίου προφίων τοῦ Προδόσσοντος Τριών Εραθίου Π. Αναία Μ. Οινο-
ριουν αρροφών εγκαίνιον εἰς Σιδηνούντα ναι Λιγυραρίου Καρλοστρίου φ.
τοῦ εγκαίνιου εἰς Μερινόντα ναι της της Λιγυραρίου Καρλοστρίου τοῦ Ια-
γαλείου της της Εργοστρίου προφίων της Προδόσσοντος Αιγαλείας Σεπτεμβρίου

The Greek Orthodox Community of Sydney
New South Wales, Australia

In the sixty second year
of the reign of Her
Majesty Victoria the Queen
the thirty-sixth of the Year
of the Hellenes 1899
of Jerusalem Patriarchate
the Representative of His
Holiness the Patriarch
in Australia (Mark 7)

The Orthodox Greeks
of Sydney the capital of New South Wales
by the following Ceremony
Panayiotis Andonovitch Malouf
the members Pothelias K. Scovellides Evangelos Andonovitch
John Plataneelis Dimitri Konstantinos Logiotis Joseph
Malouf have raised
named residents of Sydney
of erecting in this City a Greek
the name of Holy Trinity

They have celebrated the consecration of said Church
the 4th of the month of April in the year of our Lord
1899 Inducted 12th

Effect to the above was given by the Orthodox Greek
Seraphim Skokas Chief Ecclesiastic & Archimandrite
Pantopoulos by the commands of His Beatitude the
Patriarch of the Christian Eastern Orthodox Church
of Jerusalem Harvey Kourotites,

αδελφότητες, οματεία

Οι Ελληνικές Κοινότητες της Αυστραλίας διαθέτουν μια ιστορία 100 και πλέον ετών. Στο ξεκίνημά τους λειτούργησαν ως Ορθόδοξες Κοινότητες κλείνοντας στους κόλπους τους κι άλλους ορθόδοξους, κυρίως αραβικής καταγωγής. Σήμερα βρίσκουμε οργανωμένες Κοινότητες, καθώς και άλλες παροικιακές οργανώσεις σ' όλες τις πόλεις της Αυστραλίας, στις οποίες κατοικούν μερικές εκατοντάδες άτομα ελληνικής καταγωγής.

Στα τέλη του 19ου αιώνα, όμως, τα πράγματα δεν ήταν εύκολα. Ο ιστορικός του Ελληνισμού της Αυστραλίας, Μιχάλης Τσούνης, γράφει για την ίδρυση των πρώτων κοινοτήτων τα εξής:

“Ισως η πιο βαρυσήμαντη απόφαση και όχι μόνον των πιο πετυχημένων Ελλήνων ήταν να ιδρύσουν Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα (ΕΟΚ) στο Σύδνεϋ και στη Μελβούρνη κατά το τέλος της δεκαετίας του 1890 όταν στην κάθε πόλη ζούσαν μόνο 200 με 300 Έλληνες, σχεδόν όλοι τους άνδρες. Στην ίδρυση και διαχείριση της ΕΟΚ και εκκλησίας σε κάθε πόλη συμμετείχαν και μερικοί Σύριοι Ορθόδοξοι μετανάστες οι οποίοι επηρέασαν και την απόφαση να προσληφθούν δίγλωσσοι ιερείς -γνώστες της ελληνικής και αραβικής- από το Πατριαρχείο όπου “κανονικά” υπάγονταν όλες οι ελληνικές εκκλησίες του “Νέου Κόσμου” πριν το 1908. Η απόφαση αυτή ήταν πολύ σημαντική διότι κερδήθηκε το δικαίωμα, ομολογουμένως ερήμην εκκλησιαστικών αρχών με σοβαρές διεκδικήσεις, από τις ΕΟΚ να διαχειρίζονται την εκκλησία και να καθορίζουν ποιοι θα ήταν οι ιερείς και ποια η ανώτερη πνευματική τους αρχή. Δημιουργήθηκε δηλαδή ένα βασικό δικαίωμα στην όλη ιδεολογία και πρακτική του δημοκρατικού κοινοτικού θεσμού.

Αυτό το δικαίωμα το επικαλούνταν και το εφάρμοζαν τακτικά οι ΕΟΚ και τα εκλεγμένα συμβούλια τους.

Η ΕΟΚ στη Μελβούρνη λόγου χάρη δεν δίστασε να απολύσει τον πρώτο iερέα Καντόπουλο μέσα σε τέσσερα χρόνια από τον διορισμό του γιατί αμφισβήτησε αυτό το δικαιώμα”.

(Πηγή: 90 anniversary Greek Orthodox Community of N.S.W, Sydney 1988, σ. 42 κ.ε.).

Από τότε μέχρι σήμερα άλλαξαν, βέβαια, πολλά στη σχέση Κοινοτήτων και Εκκλησίας, και η σχέση της Κοινότητας της Μελβούρνης με την Ορθόδοξη Εκκλησία εξομανλύνθηκε.

Η Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα
Μελβούρνης.

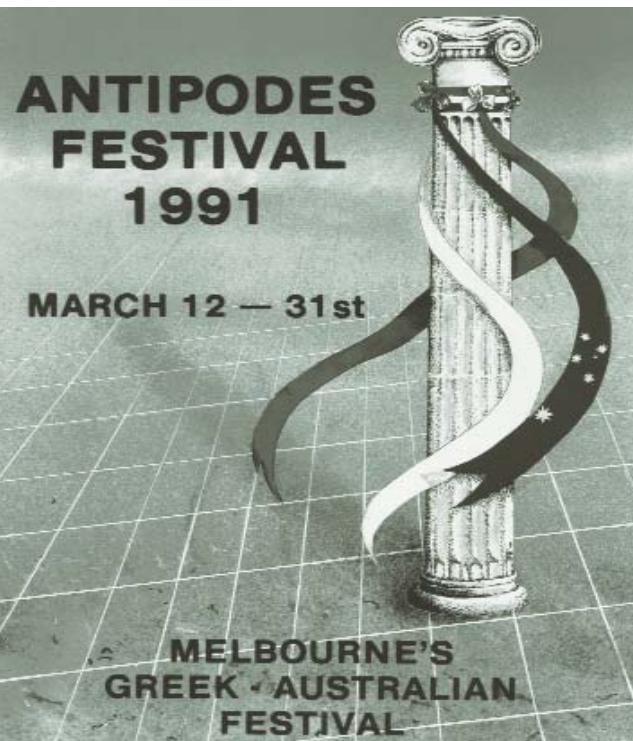
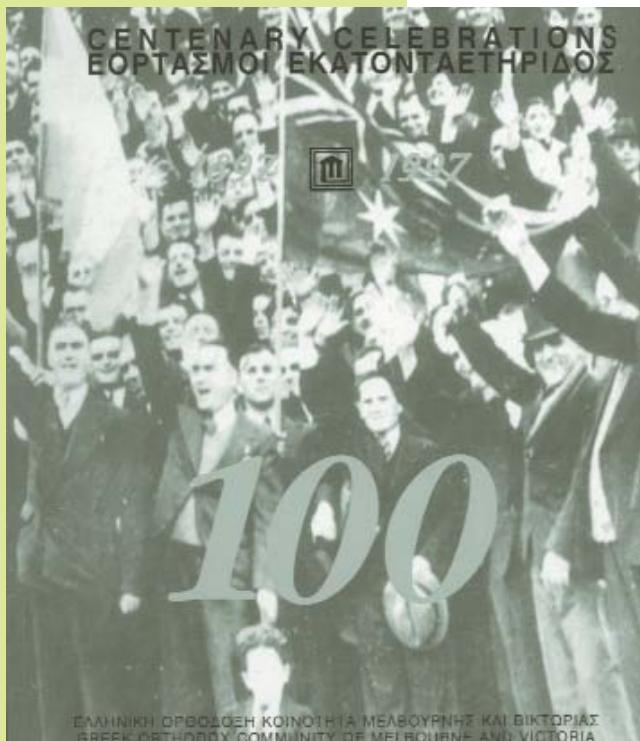
“Η Ελληνική Κοινότητα Μελβούρνης και Βικτώριας ιδρύθηκε το 1897 και είναι η αρχαιότερη επίσημα αναγνωρισμένη Ελληνική Κοινότητα της Αυστραλίας.

Η ιστορία της Κοινότητας είναι στενά συνδεδεμένη με την ελληνική παροικία της Μελβούρνης. Η πρώτη καταγραμμένη οργανωμένη ενέργεια των ελάχιστων τότε Ελλήνων,

χρονολογείται από το 1895 και συγκεκριμένα στις 5 Αυγούστου όταν με επιστολή τους προς τον τότε Πατριάρχη των Ιεροσολύμων Γεράσιμο, ζητούσαν αποστολή ιερέα για την εξυπηρέτηση των θρησκευτικών τους αναγκών. Τα ίδια εκείνα άτομα πρωτοστάτησαν στην ίδρυση της Κοινότητας. Σύμφωνα με τα πρακτικά, που διασώζονται στα αρχεία της Κοινότητας, η ιδρυτική συνέλευση επίσημα έλαβε χώρα στις 22 Αυγούστου 1897. Πρωταρχική ανάγκη της νεοϊδρυθείσης Κοινότητας ήταν να εκπροσωπεύσει οργανωμένα τους λίγους Έλληνες της Μελβούρνης και να εκφράσει τους πόθους τους. Τα πρώτα επιτεύγματα Κοινοτικής δραστηριότητας είχαν ως αποτέλεσμα την ανέγερση ελληνικής εκκλησίας (το 1902 πρωτολειτούργησε ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου) η οποία για πενήντα και πλέον χρόνια ήταν η μοναδική εκκλησία της Μελβούρνης, την ίδρυση του πρώτου ελληνικού σχολείου και τη διοργάνωση εράνων για τους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες της πατρίδας μας.

Οι δραστηριότητες της Κοινότητας διευρύνθηκαν με την πάροδο του χρόνου. Με τον ερχομό νέων μεταναστών

1897-1997, 100 χρόνια Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Μελβούρνης και Βικτώριας.

από την Ελλάδα (ιδιαίτερα την εποχή της μαζικής μετανάστευσης) και με την εφαρμογή του πολυπολιτισμού οι σκοποί της οργάνωσης τροποποιήθηκαν στην προσπάθειά της να ανταποκριθεί στις ευρύτερες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές. Εδραιώθηκε ραγδαία στην αυστραλιανή πολυπολιτιστική κοινωνία. Συνέβαλε στη διαμόρφωση των κοινωνικών και πολιτικών αλλαγών της Αυστραλίας. Αξιοσημείωτα επιτεύγματά της είναι το ημερήσιο σχολείο Alphington Grammar και στον πολιτιστικό τομέα, η ίδρυση του Φεστιβάλ Αυτίποδες.

Έπειτα από εκατό χρόνια δραστηριότητας και επιτευγμάτων η Κοινότητα συνεχίζει να ανταποκρίνεται πρόθυμα στις ανάγκες και επιθυμίες των Ελλήνων της πολιτείας μας και συνεχίζει να παίζει ένα σεβαστό ρόλο στη διαμόρφωση της πολυπολιτιστικής και δημοκρατικής αυστραλιανής κοινωνίας”.

(Πηγή: Εορτασμοί Εκατονταετηρίδος 1897-1997. Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Μελβούρνης και Βικτώριας. Μελβούρνη 1997, σ. 4).

Η Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα της Νέας Νότιας Ουαλίας έχει επίσης μια ιστορία 100 και πλέον ετών. Ιδρύθηκε το 1898, σε μια περίοδο που ζούσαν μόλις 200 με 300 Έλληνες στο Σύδνεϋ.

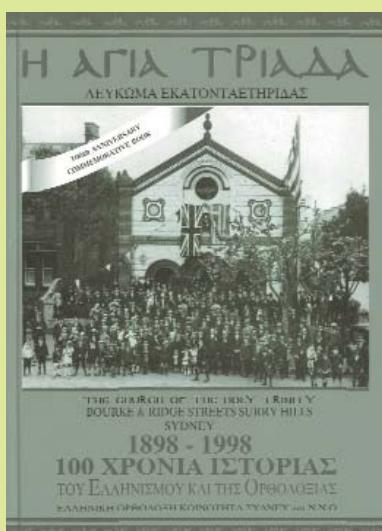
Ο Δ. Καλομοίρης γράφει για την ίδρυση της Κοινότητας τα ακόλουθα: “Σύμφωνα με πληθυσμιακή απογραφή, το 1891 οι Έλληνες κάτοικοι στο NEW SOUTH WALES ανήρχοντο σε 241 άνδρες και 14 γυναίκες και στην απογραφή του 1901 αυξήθηκαν σε 357 άνδρες και 35 γυναίκες. (...). Στους ανωτέρω αριθμούς δεν συμπεριλαμβάνονται οι Κύπριοι και μερικοί Έλληνες που είχαν έρθει από την Τουρκία και άλλες χώρες.

Αυτή η “φούχτα” Ελλήνων συνέλαβε την ιδέα ιδρύσεως Κοινότητος και ανέγερση της πρώτης ελληνικής εκκλησίας. Παρ’ όλον ότι η επίσημη ημερομηνία ιδρύσεως της Κοινότητος θεωρείται η “αποφράς ημέρα” της 29 Μαΐου

- της Πεντηκοστής - 1898, όταν έγινε η κατάθεση του θεμελίου λίθου της Αγ. Τριάδος, εν τούτοις είναι βέβαιο ότι η Κοινότης ιδρύθη τουλάχιστον δύο χρόνια ενωρίτερα, αλλά επειδή δεν μπορούσε να εννοηθεί Κοινότης χωρίς εκκλησία, η ύπαρξή της ήταν “ανεπίσημη”. Εξάλλου, όπως έγινε και με την ανακήρυξη της Ελληνικής επαναστάσεως το 1821, πολλοί ιδρυτές ήθελαν την ίδρυση της Κοινότητος να είναι συνδεδεμένη με θρησκευτική γιορτή. Σημαντικό ρόλο στην ανέγερση της Αγ. Τριάδος έπαιξαν και οι Σύριοι Ορθόδοξοι”.

(Πηγή: 90 anniversary Greek Orthodox Community of NSW. Sydney 1988, σ. 30)

Ο ναός της Αγίας Τριάδας στο Σύδνεϋ.

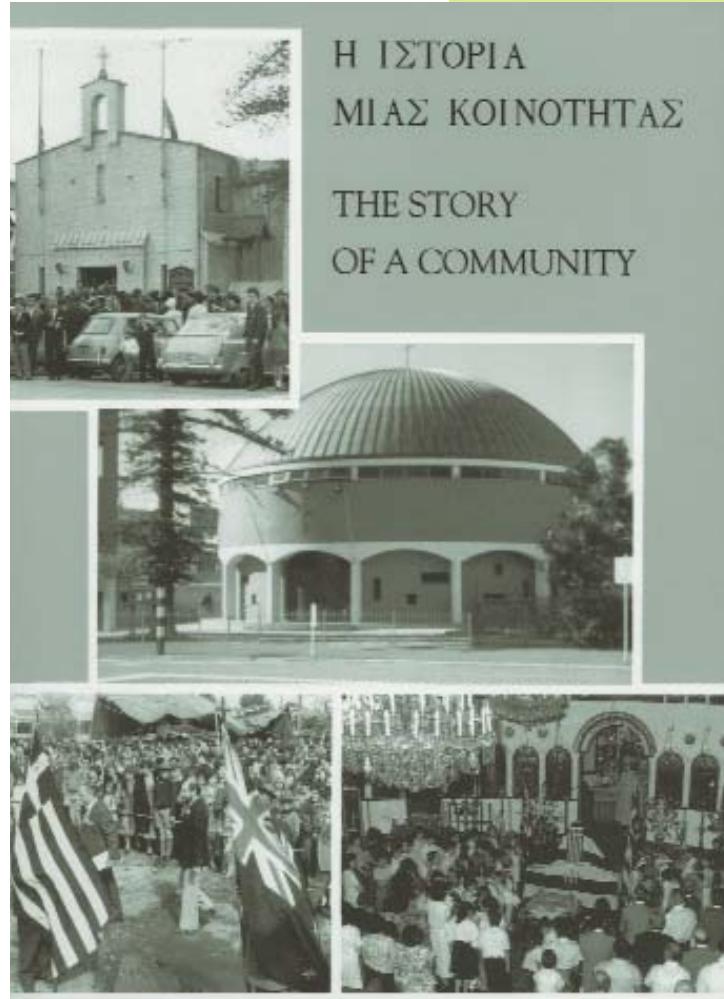
Μια τρίτη μεγάλη και ιστορική κοινότητα είναι η “Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Νότιας Αυστραλίας”.

Ο Μιχάλης Τσούνης γράφει στο βιβλίο του “Η ιστορία μιας κοινότητας” τα ακόλουθα για την ίδρυσή της:

“Υπήρχε μεγάλη υποστήριξη και ενθουσιασμός για κοινωνικό οργανισμό. Δεν γνωρίζουμε πόσοι πήραν μέρος στην ιδρυτική συνέλευση που έλαβε χώρα στις 5 Οκτωβρίου 1930, στο Πανελλήνιον Κλαμπ, αριθμός 122 της οδού Χάιντλυ. Γνωρίζουμε όμως ότι δύο εβδομάδες αργότερα στο ίδιο μέρος παραβρέθηκαν 97 μέλη και εξέλεξαν το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της Κοινότητας. Όπως φαίνεται πήραν μέρος οι περισσότεροι Έλληνες της Αδελαΐδας· οπωσδήποτε όλοι οι οικογενειάρχες, από τους οποίους το

ένα τρίτο κατάγονταν από το μικρό νησί Καστελλόριζο. Μερικοί από τους ιδρυτές είχαν αποκτήσει πείρα να διαχειρίζονται τέτοιου είδους οργανισμούς από το Πορτ Πίρι και άλλες παροικίες, που εξηγεί το γεγονός γιατί η Κοινότητα άρχισε να λειτουργεί αμέσως μόλις σχηματίστηκε: διορίστηκαν οι αξιωματούχοι, με επικεφαλής τον πρόεδρο· μέσα σε ένα μήνα η Κοινότητα αναγνωρίστηκε ως νομικό σώμα· άρχισαν να συλλέγονται χρήματα και κατά τις αρχές του 1931 σχηματίστηκε σχολική επτροπή για να οργανώσει το πρώτο ελληνικό σχολείο της Αδελαΐδας”.

(Πηγή κειμένου και φωτογραφίας: Μ. Π. Τσούνης: Η Ιστορία μιας Κοινότητας. Αδελαΐδα 1960, σ. 4).

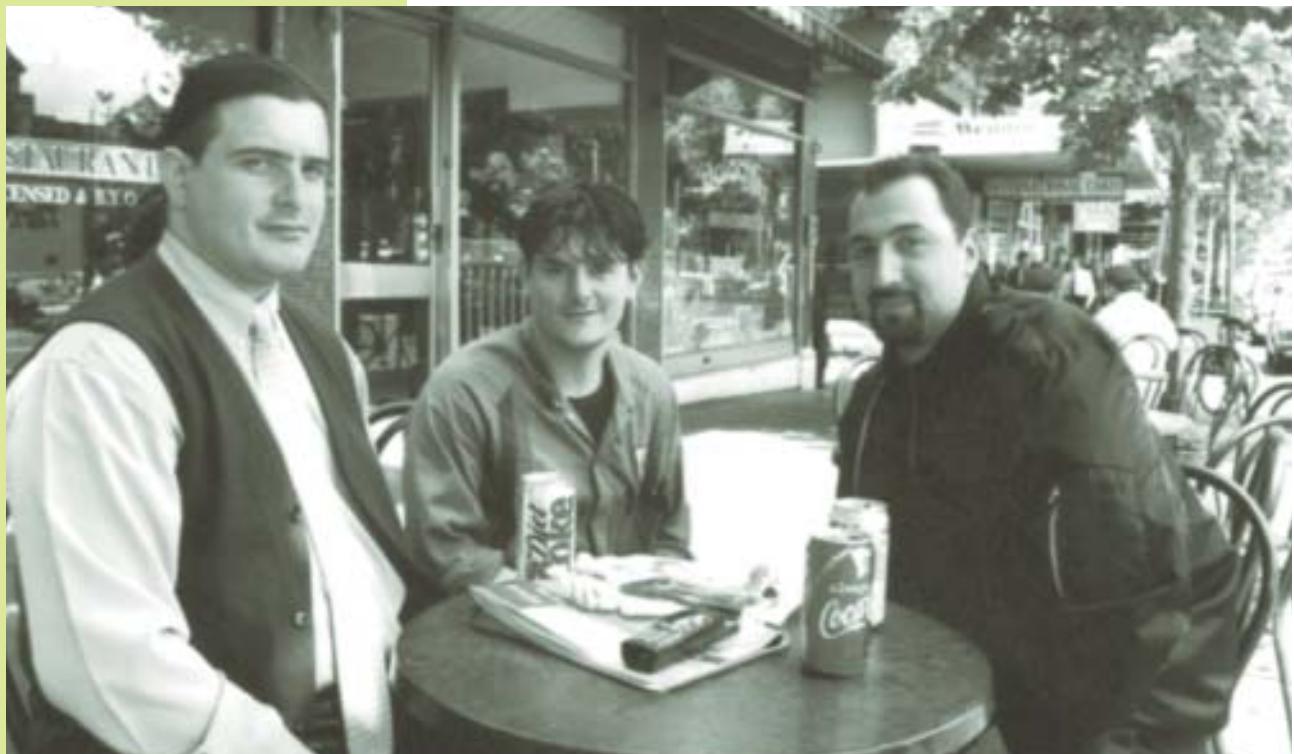
ΔΡ Μ.Π. ΤΣΟΥΝΗΣ

DR M.P. TSOUNIS

Ο πρώτος πρόεδρος της Κοινότητας Αδελαΐδας Κωνσταντίνος Κάβουρας και η οικογένειά του.

Έλληνες στην οδό Lonsdale στη Μελβούρνη, που παραμένει κέντρο του Ελληνισμού, αφού εκεί βρίσκεται το κτήριο της Ελληνικής Κοινότητας και εκεί γίνεται το μεγάλο λαϊκό πανηγύρι του Ελληνισμού (το φεστιβάλ Αντίποδες).

Οι Έλληνες της παραθαλάσσιας περιοχής του Mornington (Μελβούρνη), κυρίως συνταξιούχοι και απόστρατοι της ζωής, ίδρυσαν κοινότητα με δική τους λέσχη για τις κοινωνικές ανάγκες των Ελλήνων της περιοχής.

Οι νέοι της Αυστραλίας θέλουν να μεταφέρουν και στην Αυστραλία τον τρόπο της διασκέδασης των συμπατριώτων τους από την Ελλάδα. Βέβαια, διαφορετικές είναι οι συνθήκες στην Αυστραλία.

Ο αριθμός των Ελλήνων νέων της Αυστραλίας που ενδιαφέρονται για τα κοινά και συμμετέχουν ενεργά στις εκδηλώσεις του Ελληνισμού, δυστυχώς, δεν είναι μεγάλος. Κάποτε οι έριδες, άλλοτε η διαφορά των γενεών, ή η αρνητική επίδραση της σύγχρονης κοινωνίας δεν ενθαρρύνουν πολλούς νέους να συμμετέχουν.

Νεαρή κυπριωτόπούλα εκλέγεται Miss Cyprus για τη συμβολή της στα κοινά.

Πάτη Βατικανόπολης καρδινάλιος Επιφύλακας, Προσδόκιμος της Παραμακοποιείας, Επίσκοπος Ηλείας πατέρας Αρχιερέας, τέκνον μὲν Κυρίων ἀγαπητή της, ἡμῶν Μεταμόρφωσης, χάριν μὲν αἱρέθη παρὸς θεοῦ.

Ἐπει τοῦ πε' ἀριθμ. πρωτ. 872/80 καὶ ἡμερομηνίαι τῆς Τουλίου 1.7., γράμματος τῆς υμετέρης ἀγαπητῆς Βατικανόπολης εὐχεριστίας ἀπληφρογράψημεν δύτι η Παραμακοποιείας "Εκκλησίας Μελβούρνης καὶ Βικτορίας ἀποτέλεσε τὴν διοργάνωσιν μὲν διά τὸ έτος τούτο τῆς "Ἀλημητρίων" μὲν αὐτεῖτον τὸν τῇ σύνατρο διατηρεῖσθαι εὐχαρίστης τῆς ιπέρβριτος "Ἄγιος ναῦς Αριστούσης Περγάλης" Εκκλησίας.

Πατέρες οὐρανίοις τῆς παλινεπεινῆς πατριώτικης ἁγιολόγους ἡμῶν ἔσπει ὁρίζει παντούς ίνασιν, ἃς επειτα ἄτα τέλεσταις μὲν ἡ ὑπεροπία εἰναιῆς, τελερεμήσης ἀπὸ τὴν πρωτοποίην καὶ τὴν χάριν τοῦ παλινεπέρου τῆς πρωτεύουσας τῆς Ιερουσαλήμς "Άγιου Νικόλαου Μαργολομέρτυρος Λημπτρέου τοῦ Μεροβράτου", ἀιδὲ καὶ μαγγανίρομα πατριάρκης τῆς υμετέρης Βατικανόπολης μετὰ τοῦ ένακτοτοῦ παναρχέτατος εὐτῆς εἰς τὴν Αλοκερτινὴν Σημειούλην τῆς Βαθόπολης, εὐχόμενοι θάλαμον μὲν ἡ Βικτορίανη ιερήβλαστος ὑμᾶν εὐτη τοσφῇ ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, εἰς θαυμαχούσην τῶν πατερωνούν δεσμῶν τῶν εὐτόδου Νεκαδόνων μετέ τῆς έναρδου γῆς τὸν πατέρων ὑμᾶν μὲν καὶ εἰς διετήρησιν μὲν πανεγγύεστον τῶν πατρέων παρεδόσιον, ἐν ἀριστερᾷ πάντοτε πρός τὴν αγάναν "Μερόδοξον ἡμᾶν" Μεληταρίου, τῆν μὲν προσόν τοῦ εὐσεβοῦς πρώτην Γένουσα.

Ἐπει δὲ ταῦτα τε, Ιεράρχειαν μοιτεῖς πάποις ἡλάνημπρα τοῦ Πατριαρχείου ἡμῶν καταγγέλλου, ικανοπούμενος ἡγ' ὑμέναις καὶ ἡπὶ τῷ φιλογενεῖ πρύγον τῆς ιερατείας, Κοινωνικός τῷος γάρτοι τοῦ Παναγρέθου θεοῦ,

——
Διάκονος αρχὸς τοῦ εὐχόμενοῦ

Ο Πατριάρχης Δημήτριος εκφράζει στον Πρόεδρο της Παραμακεδονικής ἀπειροειδέας και την ευλογία του για τη διοργάνωση των πολιτιστικών αγώνων "Δημήτριο" του 1989, που διεξάγονται ανελλιπώς στη Μελβούρνη από το 1978.

Αθλητισμός

Η Αυστραλία είναι χώρα με μεγάλη παράδοση στον αθλητισμό, πράγμα που δεν άφησε ασυγκίνητους τους Έλληνες μετανάστες. Έλληνες διακρίθηκαν σε διάφορα ομαδικά παιχνίδια, όπως το ράγκμπι, το αυστραλιανό φουτμπόλ και κυρίως το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο και ίδρυσαν πολλά αθλητικά σωματεία.

Το ποδόσφαιρο είναι μια από τις αγαπημένες ψυχαγωγίες των Ελλήνων. Σε όλες τις πόλεις υπάρχουν πολλές ποδοσφαιρικές ομάδες οι οποίες παίζουν σε διάφορα πρωταθλήματα. Φυσικά, το μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχει το εθνικό πρωτάθλημα της Αυστραλίας.

Το Ράγκμπι είναι ένα άθλημα στο οποίο διακρίθηκαν οι Έλληνες κυρίως της Πέρθης και του Σύδνεϋ.

Το ποδόσφαιρο συγκέντρωσε, από το 1930, τους Έλληνες και τα παιδιά τους και τους προσέφερε κοινό χώρο συνάντησης. Στα γήπεδα επίσης πολλοί νέοι είχαν την ευκαιρία να ακούσουν και να μιλήσουν Ελληνικά.

Η ελληνική ποδοσφαιρική ομάδα Ολυμπιακός (Olympic) Μελβούρνης (1948).

Έλληνες παίκτες του Ράγκμπι, στην Πέρθη, το 1953.

Το σωματείο “OLYMPIC” είναι το
ισχυρότερο στο Σύνδες.

Η Ελλάς Μελβούρνης και ο Αλέξανδρος στη Μελβούρνη, η Ελλάς Αδελαΐδας, η Δόξα και η Αθηνά στην Πέρθη και το Ολύμπικ του Σύνδες είναι οι πιο γνωστές ποδοσφαιρικές ομάδες της Αυστραλίας. Όμως, σε κάθε πόλη υπάρχουν πολλές ερασιτεχνικές ομάδες στις οποίες παίζουν χιλιάδες Ελληνόπουλα. Σε όλες τις ομάδες της Αυστραλίας θα προπονούνται περισσότερα από 4.000 παιδιά κάτω των 14 χρονών. Κάνουν προπόνηση δυο φορές την εβδομάδα και παίζουν με άλλες ομάδες τις Κυριακές. Μεγάλος αριθμός νέων παρακολουθεί ακόμη τους αγώνες ποδοσφαίρου στα γήπεδα στηρίζοντας τις ελληνικές ομάδες. Στο Σύνδες ισχυρότερη είναι η ομάδα Ολύμπικ, ενώ στη Μελβούρνη η Ελλάς.

Ο αθλητής υπερμαραθώνιων δρόμων Γιάννης Κούρος ξεκινά έναν ποδοσφαιρικό αγώνα στο γήπεδο της Ελλάς Μελβούρνης (1992).

Ελλάς Μελβούρνης (1964).

Παίκτες της Ελλάς κατά τη διάρκεια του πολιτιστικού φεστιβάλ “Αντίποδες”.

